

that deity having served him for a shaft which set the city of Tripura on fire) हृष्ट्यारः. Some of his other names, the derivation of which is not very apparent, are the following: नकुलः, अष्टारः, शिवपिण्डः, शिवपिण्डः, श्रीरङ्गः, नावः, मूढः, कुम्भारः, वाटः, उः *m.*—(Under the emblem of the Phallus) लिङ्गः; 'a worshipper of him under that type, लिङ्गो *m.*—(A form of Siva, half male and half female) अर्धनारीश्वरः—(Inferior manifestations of him, called Bhairava) अर्धनाश्वरः. रुरुः *m.*, चरुः, क्रोधः, उन्नतः, कुपतिः, भीषणः, संहारः, नकुलः.—(His wife) पावती, दुर्गा, गौरी, उमा, सती, भवानी, see PARVATI, as the symbol of created nature his wife is called प्रकृतिः.—(His sons) कार्तिकेयः, गणेशः, see KĀRTIKEYA, GANESHA.—(His attendants) प्रमथः, शिवभोजिनः.—(Some of the names of his attendants are) नन्दी *m.*, नन्दिः *m.*, भृङ्गो *m.*, नाडीदेवः, नाडीपियरः, नाडीशेवः, भृङ्गरिः, हस्तुः, पशुः.—(His vehicle or bull) वृषः, नन्दी *m.*—(Temple consecrated to his bull) गोपुटिकः.—(His trident) त्रिशूलः, पिनाकः, महिन्, पाशुपातलः.—(His bow) पिनाकः, अन्नगवः.—(One of his weapons, a staff with transverse pieces, representing the breast-bone and ribs, surmounted by a skull) बद्धाशुः, पाशुलः.—(His rope for binding incorrigible offenders) पाशः.—(His musical instrument, a kind of rattle, shaped like an hour-glass, and held in one hand) उमरुः *m.*—(His serpent earrings) ढगकुण्डलः.—(His necklace of skulls) अस्मिमाला, मुसमाला.—(His matted hair) जटा, जटा-जुट, कपर्दः.—(His superhuman power) विभूतिः *f.*, भूतिः *f.*, see SUPERHUMAN, *a.*—(Daitya flayed by him) रुरुः.—(Worshipper of Śiva) शैवः, शैवः, शिवरः, पाचार्यिकः. Many plants are sacred to Śiva, as the *asoka*, *vilva*, *mango*, &c.

SIX, *a.* षट् *m. f. n. pl.* (षष्), षट्संख्यकः -का -कं, षट् -द्वी -द्वै; 'six months,' परमासाः *m. pl.*, परमासां; 'the six seasons,' षट्सन्ध *m. pl.*; 'of six months standing,' परमासिकः -की -कं, परमास्यः -स्या -स्यं; 'six-fingered,' षडङ्गुलिः -लिः -लिः; 'six-angled,' षट्कोणः -णा -णं; 'six-limbed, षडङ्गु -ङ्गा -ङ्गं; 'six-armed,' षट्भुजः -जा -जं; 'six-faced,' षट्सुक्तः -सा -सं; 'a yoke of six oxen,' षट्पञ्चं; 'having six feet,' षट्पदः -दा -दै; 'in six ways,' षट्पा; 'the aggregate of six,' षट्.

SIX-FOLD, *a.* षडङ्गुलः -या -यं, षड्विधः -धा -धं, षट् -द्वी -द्वै.

SIXTEEN, *a.* षोडश *m. f. n. pl.* (षो) षोडशकः -का -कं.

SIXTEENTH, *a.* षोडशः -शी -शं; 'a sixteenth part,' षोडशोऽंशः.

SIXTH, *a.* षष्ठः -शी -शं, षष्ठकः -का -कं; 'a sixth part,' षष्ठभागः, षष्ठंशः; 'a sixth meal,' षष्ठान्नं; 'being or having a sixth,' षष्ठी -श्रिनी -श्रि (न्).

SIXTHLY, *adv.* षष्ठत्, षष्ठस्थाने, षष्ठपदे.

SIXTIETH, *a.* षष्टितमः -मी -मं, षष्ठः -शी -शं.

SIXTY, *a.* षट्षिः *f.*, षट्षिःसंख्यकः -का -कं; 'he reigned sixty years,' षट्षिं सत्तान् राजं चकार; 'sixty-one,' षट्षिःएक; 'sixty-two,' षट्षिःद्वय; 'sixty-three,' षट्षिःत्रय; 'sixty-four,' षट्षिःचतुःषष्टिः; 'sixty-five,' षट्षिःपञ्चषष्टिः; 'sixty-six,' षट्षिःषड्षष्टिः; 'sixty-seven,' षट्षिःसप्तषष्टिः; 'sixty-eight,' षट्षिःअष्टषष्टिः; 'sixty-nine,' षट्षिःनवषष्टिः, षट्षिःनवसप्ततिः, जनसप्ततिः; 'aggregate of sixty,' षट्षिकं; 'bought

with sixty,' षट्षिकः -का -कं.

SIZE, *s.* (Bulk) परिमाणं, मानं, परिमितः *f.*, प्रमाणं, मात्रं, चाकारः, चाकारमानं, चाकृतिः *f.*, चाकृतिमानं, महत्त्वमानं, महत्त्वपरिमाणं, चाकारपरिमाणं, चाकृतिपरिमाणं; 'of the same size,' समपरिमाणः -या -यं, सममात्रः -या -यं; 'of the size of an egg,' अण्डपरिमाणः -या -यं; 'of the size of a grain of mustard,' सवैपरिमाणः -या -यं; 'of unequal size,' विषमपरिमाणः &c., असमपरिमाणः &c.; 'of all sizes,' उन्नतमानमध्याः *m. pl.*; 'having ascertained the size and distance of the moon,' चन्द्रमूत्र्य मानं दूरत्वं च ज्ञाता.

SKAIN, SKEIN, *s.* पत्रिका, पित्रिका, पत्रिः -ञ्ची *f.*, पित्रिः -न्वी *f.*; 'of silk,' कौशिकसूत्रपत्रिः, कौशिकसूत्रपत्रिः *m.*

SKATE, *s.* (For moving on the ice) हिमसंहतनलोपरि विरसेष्योयंगया लोहकृपायुक्तो वा खलनयोगययुक्तो, खलनपायुक्तः.—(The fish), see SKATE.

TO SKATE, *v. n.* पृथ्वीकृपायुक्ताकारेण हिमोपरि वा हिमसंहतनलोपरि विरस्य (c. 1. -सपति -सत्) वा संस्य वा खल (c. 1. खलति -लित्).

SKATER, *s.* पृथ्वीकृपायुक्ताकारा हिमोपरि विरसेयी *m.* (न्) वा संसेयी *m.*

SKATING, *s.* लोहकृपायुक्ताकारेण हिमोपरि विरसेयी वा संसेयी वा खलनं वा रिङ्गणं.

SKEIN, *s.* पत्रिका, पित्रिका, पत्रिः *f.* See SKAIN.

SKELETON, *s.* कङ्कालः, अस्थिपत्ररः, अस्थिपत्ररः, पत्ररः, संयः, शरीरस्थानं, देशस्थानं; 'reduced to a mere skeleton,' त्वगस्थिमात्रशेषः -या -यं.—(Frame, compages) संस्थानं, षष्ठः, चाकारः.—(Of any subject) वस्तुमात्रं, वस्तु *n.*

SKEPTIC, SKEPTICAL, SKEPTICISM. See SCIENTIFIC, &c.

SKETCH, *s.* (Of a figure, &c.) आलेख्यं, पासुलेख्यं, पासुलेख्यमानं, लयालेख्यं, वहिलेख्यं, ईपदलेख्यं, किञ्चिदालेख्यं, ईपदङ्कनं, किञ्चिदङ्कनं, ईपदश्लेषं, स्यादालेख्यं; 'of a painting,' चित्रारम्भः, पासुलिषं, चित्रं.—(Of a subject) वस्तुमात्रं, ईपदश्लेषं, किञ्चिदश्लेषं, वस्तु *n.*

TO SKETCH, *v. a.* वाङ्मयसामानं लिख् (c. 6. लिखति, लिखित्) वा आलिख् वा विलिख्, पासुलेख्यम् अङ्क (c. 10. अङ्कयति -यितुं) पासुलेख्यं कृ, लयालेख्यं कृ, स्यादालेख्यं कृ, किञ्चिदालेख्यं कृ, किञ्चिदश्लेषं कृ, ईपदश्लेषं कृ, ईपद वर्यं (c. 10. वर्ययति -यितुं) वा अनुवर्यं वा उपवर्यं वा संवर्यं, चित्रारम्भं कृ, पासुलिषं कृ

SKETCHED, *p. p.* आलिखितः -ता -तं, किञ्चिदालिखितः &c., चित्रावितारम्भः -म्भा -म्भं, किञ्चिदश्लेषितः -ता -तं, वरिहरङ्कितः &c.

SKEWER, *s.* शृङ्गला, कौलः -लकः, शृङ्गः *m.*, मांसचपललाङ्गला.

TO SKEWER, *v. a.* शृङ्गलाकया चप् (c. 9. चप्नति, चप्त्), शृङ्गलाकचर्दं-ङ्गं कृ.

SKIFF, *s.* (Light boat) लघुनौका, सुद्रुनौका, सुषहनीका.

SKILFUL, *a.* कुशलः -ला -लं, निपुणः -या -यं, प्रवीणः -या -यं, षट् -द्वी -द्वै, विषयज्ञः -या -यं, विशारदः -दा -दै, चतुर -रा -रं, वैशिनः -ज्ञा -ज्ञं, विज्ञः &c., विदग्धः -ग्धा -ग्धं, पेक्षलः -ला -लं, वैशिनिकः -की -कं, कुत्री -तिनी -ति (न्), युक्तिमान् -मती -मत् (न्), निष्ठाताः -ता -तं, इ in comp.; 'skilful in arms,' अस्त्रज्ञः -ज्ञा -ज्ञं, शस्त्रकुशलः &c.; 'skilful in expedients,' उपायज्ञः -ज्ञा -ज्ञं.

SKILFULLY, *adv.* कुशलपत्, कौशल्येन, सकौशल्येन, निपुणपत्, सपादैर्, वैशिन्यपत्, चतुरपत्, सचातुर्षु, विदग्धपत्, सवैदग्धु, युष्ठा, निपुणं, विदग्धपत्, कुशलता, कौशल्यं, निपुणता, निपुण्यं, प्रवीणता, प्रवीण्यं, पटुता, पाटवं, विषयज्ञता, वैषयज्ञ्यं, चतुरता, चातुर्षु, युक्तिः *f.*, युक्तिज्ञं विज्ञता, अभिज्ञता, विदग्धता, वैदग्ध्यं, विषयज्ञता, व्यससायः, युष्ठा.